

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Державного закладу
«Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені
К. Д. Ушинського»

_____ Андрій КРАСНОЖОН

« 23 » лютого 2024 року

ВИСНОВОК

про дисертацію здобувачки наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» **Моргун Олександри Олександрівни** з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти».

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор **Попова Олександра Володимирівна**.

Витяг з протоколу № 1

**засідання наукового (фахового) семінару Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
імені К. Д. Ушинського»**

від 19 лютого 2024 року

На засіданні були присутні: голова наукового (фахового) семінару, доктор педагогічних наук, професор **Т. І. Койчева**, учений секретар наукового (фахового) семінару, кандидат педагогічних наук, доцент **О. А. Галіцан**, доктори педагогічних наук, професори **В. А. Балакірєва**, **Л. І. Березовська**, **І. М. Богданова**, **І. А. Княжева**, **О. А. Листопад**, **Т. Ю. Осипова**, **І. О. Пальшкова**, **О. В. Попова**, **А. Ф. Линенко**, **Н. М. Черненко**, кандидати педагогічних наук, доценти **І. О. Бартенєва**, **О. П. Ноздрова**, **Л. Г. Яновська**. **Запрошені:** кандидат педагогічних наук, доцент **А. А. Юмрукуз**.

СЛУХАЛИ: Обговорення дисертації здобувачки наукового ступеня Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» **Олександри Моргун** з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти».

ВИСТУПИЛИ:

Голова наукового (фахового) семінару, доктор педагогічних наук, професор Т. І. Койчева: пропоную присутнім заслухати доповідь здобувачки наукового ступеня **Олександри Моргун** за матеріалами дослідження і висловити свою думку щодо представленої роботи.

Тему дослідження перезатверджено вченою радою Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (протокол № 9 від 31.03.2022 р.).

О. О. Моргун: У дисертаційному дослідженні здійснено комплексне вирішення проблеми сучасної педагогічної науки і практики – формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти.

На підставі наукового опрацювання розглядається питання лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови у контексті науково-методичних аспектів, включаючи структуру, складові та фактори, що впливають на її формування; проводиться аналіз чинних нормативних документів, зокрема стандарту вищої освіти України, навчальних програм, що свідчить про перетворення освітньої системи, яка піддається впливу глобалізаційних інтеграційних процесів у соціально-культурній сфері. Зміни в освітньому просторі країни детермінували перегляд вимог до професійної компетентності фахівців, які активно взаємодіють у міжнародних та міжкультурних комунікаціях.

На основі одержаних даних уможлиблюється визначення теоретичних засад формування та сучасного стану сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови засобами китайськомовних класичних художніх оповідних творів: оповідань, легенд, міфів, притч, казок, а також поетичних творів, у яких значне місце посідають китайські фразеологічні одиниці чен'юй (мовні кліше), афоризми та вислови китайських філософів, інформація соціокультурного характеру щодо китайських традиційних свят, церемоній, ритуалів, етикету, релігій, страв та мистецтва; визначаються критерії та показники оцінювання сформованості лінгвокультурної компетентності здобувачів вищої освіти; характеризуються рівні сформованості цієї компетентності у межах китайської мови.

Аналіз першоджерел дозволив визначити досліджувану компетентність як якісно-результативну характеристику особистості, що формується під час навчання через засвоєння знань, умінь та досвіду і здатність їх застосовувати на практиці. Лінгвокультурну компетентність майбутніх перекладачів розглядаємо як здатність володіти інтегрованим комплексом знань і вмінь лінгвістичного та культурного характеру. Складовими цієї компетентності є національно-культурна спадщина, літературність і мовний скарб Китаю та України. Формування лінгвокультурної компетентності ґрунтується на лінгвокультурологічному підході, що враховує культурні, мовні, соціокультурні та етнографічні аспекти. Застосований підхід передбачає вивчення специфіки китайської філософії та культурного простору Китаю й України крізь призму китайської та української мов, що відображається в культурному дискурсі.

З'ясовано теоретичні передумови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (філософсько-культурологічні детермінанти Китаю, постулати конфуціанства, ідеї національно-патріотичного характеру, культурна спадщина КНР) надали

підстави для добору та комбінування змісту експериментального навчання.

Аналіз сучасного стану сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови виявив необхідність оновлення й оптимізації змісту освітніх програм, навчальних планів і робочих програм з іноземних мов, зокрема китайської; розробки відповідного навчально-методичного супроводу формування компетентності, що досліджується (програм, підручників, навчальних посібників нового покоління, методичних рекомендацій з опанування китайської мови та культури тощо), з урахуванням потреб міжкультурної комунікації народів України і Китаю. У мовленнєвій поведінці здобувачів вищої освіти виявлено брак знань з досліджуваних аспектів, спостерігалася неадекватність тлумачення культурологічно-маркованих мовних одиниць та відсутність досвіду міжкультурної комунікації, що запобігає коректному розумінню культурологічних особливостей, спричиняє непорозуміння та виникнення конфліктів під час спілкування з носіями іноземної мови.

Визначено критерії оцінювання рівнів лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови: культурно-просвітницька компетенція (з показниками: філософсько-культурологічний, конфуціансько-орієнтований), літературно-художня компетенція (з показниками: фольклорно-етнографічний, лірико-прозаїчний), порівняльно-культурологічна компетенція (з показниками: освітньо-культурний, національно-культурний) та професійно-комунікативна компетенція (з показниками: лінгво-комунікативний, перекладацько-діяльнісний). Специфіковано рівні сформованості компетентності (високий, достатній, задовільний і низький).

Доведено, що формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти відбувається ефективно за умови реалізації таких педагогічних умов: забезпечення системності, комплексності й поетапності навчання майбутніх перекладачів лінгвокультурологічних аспектів у межах вивчення китайської мови; відображення просвітницько-філософських ідей, літературно-художньої спадщини, національно-культурних цінностей у змісті навчання майбутніх перекладачів; забезпечення єдності аудиторних і позааудиторних форм організаційної діяльності здобувачів вищої освіти з китайськомовних дисциплін, з орієнтацією на активну самотійну роботу здобувачів вищої освіти.

На підставі теоретичного дослідження і результатів констатувального етапу експерименту було розроблено модель формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови, яка охоплює сукупність динамічно пов'язаних складників (мета; завдання; принципи, форми, методи, прийоми, засоби навчання; педагогічні умови). Реалізація моделі здійснювалася поетапно. Усі педагогічні умови реалізовувалися інтегровано на кожному етапі у процесі вивчення китайської мови і культури крізь призму рідної (української) мови і культури.

Метою першого – пізнавально-накопичувального – етапу було

озброєння здобувачів вищої освіти теоретичними знаннями щодо основ духовної культури китайців і особливостей східної мовної і культурної систем; збагачення словника здобувачів вищої освіти культурно-маркованою лексикою; формування навичок розпізнавання, розуміння та відтворення інформації лінгвокультурного характеру; другого – практико-діяльнісного – етапу було поглиблення знань здобувачів вищої освіти про східну культуру; удосконалення навичок та вмінь щодо знаходження інформації лінгвокультурного характеру в китайськомовних текстах і відтворення її у власному мовленні, пояснення експліцитної й імпліцитної складової змісту тексту, порівняння фактів, явищ різних мов та культур, знаходження перекладацьких відповідників; третього – продуктивно-творчого – етапу було удосконалення умінь сприймання та інтерпретування лінгвокультурної інформації, вилученої з неадаптованих художніх текстів (усного мовлення); розвиток умінь продукування та перекладу висловлювань (текстів) з лінгвокультурною інформацією, самостійного розв'язування культурологічно спрямованих завдань у ході перекладацької інтеракції.

На всіх етапах у процес навчання здобувачів вищої освіти впроваджувалася розроблена система вправ, що складалася з трьох підсистем: *ознайомлювальної*, мета якої полягала в набутті знань культурологічної спрямованості як базисних передумов підготовки до перекладацької діяльності в межах міжкультурної комунікації; *операційної*, мета якої передбачала формування навичок і вмінь виявляти, адекватно інтерпретувати та відтворювати національно-марковані елементи та явища в контексті крос-культурної комунікації за умови спеціально створеного комунікативного мотиву; *конструктивно-перекладацької*, мета якої націлювала здобувачів вищої освіти на креативне застосування знань культурологічної спрямованості у перекладацькій практичній діяльності, а також на самостійне вирішення перекладацьких завдань у ході міжкультурної комунікації.

Доведено, що реалізація моделі й експериментальної методики формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови дозволила досягти позитивних змін у рівнях прояву окресленого феномена у здобувачів вищої освіти експериментальної групи порівняно з контрольною.

Так, на прикінцевому етапі експерименту високого рівня сформованості лінгвокультурної компетентності дістало 16,54% майбутніх перекладачів (було 0,34%), на достатньому опинилося 56,76% респондентів (було 21,0%), задовільний рівень виявили 23,99% здобувачів вищої освіти (було 49,29%), на низькому рівні залишилося 2,71% респондентів (було 29,37%). У контрольній групі також відбулися позитивні, але незначні зміни. Так, високий рівень зафіксовано у 1,75% здобувачів вищої освіти (було 0,3%), достатній рівень – у 22,38% (було 21,29%), задовільний рівень – у 49,6% (було 49,1%), низький рівень – у 26,27% (було 29,31%).

Згідно з результатами дослідження експериментально доведено, що реалізація педагогічних умов і впровадження моделі та методики

формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови дозволили досягти суттєвих змін у рівнях сформованості лінгвокультурної компетентності здобувачів вищої освіти експериментальної групи порівняно зі здобувачами вищої освіти контрольної групи.

Дякую за увагу!

Після доповіді було поставлені запитання.

Доктор педагогічних наук, професор А. Ф. Линенко: У педагогіці існує низка суміжних до лінгвокультурологічного підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців. Які з них Ви вивчали? Розкрийте більш детально культурологічний підхід.

О. О. Моргун: Дякую. Відзначаємо суттєву значущість, взаємозалежність і взаємодоповнюваність кожного різновиду лінгвокультурологічного підходу в процесі формування лінгвокультурної компетентності особистості. *Культурологічний підхід* є пріоритетним у парадигмі методологічних орієнтирів, що забезпечує накопичення знань і досвіду з питань національних, традиційних, духовних, морально-етичних, художньо-естетичних норм народу та виховання патріотизму, з одного боку до рідної країни, з іншого – толерантності до культур інших країн. Зауважимо, що навчальний контекст вивчення китайської мови на будь-якому освітньому рівні поєднує викладання китайської мови з ознайомленням здобувачів вищої освіти із культурою і філософією Піднебесної.

Іншомовна підготовка бакалаврів філології безпосередньо корелює з соціокультурним аспектом, літературою й усною народною творчістю країни, мова якої вивчається. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності включають здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, перекладу текстів різних стилів і жанрів, зокрема творів китайської художньої літератури й усної народної творчості; здатність до використання знань з історії та культури Китаю для організації успішної міжкультурної комунікації та адекватного перекладу; усвідомлення системи цінностей (духовних, культурних, національних, естетичних) у процесі пізнання та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини. Соціокультурний аспект освіти пропонує відповідні детермінанти підготовки майбутніх перекладачів: культурно-поліетнічний; художньо-естетичний; духовно-моральний.

Доктор педагогічних наук, професор Т. І. Койчева: У межах яких навчальних дисциплін відбувався процес формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови? Чому саме цих дисциплін?

О. О. Моргун: Дякую! Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови відбувається при вивченні наступних нормативних дисциплін: комплексна дисципліна «Практичний курс китайської мови» 1-4 роки навчання), Теорія і практика перекладу, комплексна дисципліна «Практичний курс англійської мови» (1-4 рік

навчання), «Вступ до перекладознавства», «Специфіка художнього перекладу», «Історія української культури», а також вибіркового дисциплін, на яких також увага приділяється вивченню лінгвокультурного компоненту: «Труднощі перекладу художнього тексту», «Фразеологія в перекладі», «Особливості перекладу усної комунікації».

Дисципліна «Практичний курс китайської мови» показує, що зміст навчання передбачає реалізацію двопланової мети: насамперед, це навчання майбутніх перекладачів вільно володіти іноземною мовою (китайською) в усній та письмовій формах, використовувати її як засіб спілкування у різних сферах мовленнєвої діяльності для здійснення професійних функцій під час перекладацької діяльності з особливим акцентом на європейському розвитку України. Зміст навчання передбачає урахування соціокультурних норм спілкування, лінгвокраїнознавчих та культурологічних аспектів підготовки майбутніх перекладачів китайської мови для організації ефективної міжкультурної комунікації. Також у програмі зазначено, що відпрацювання матеріалу повинно відбуватися у порівнянні з лінгвокраїнознавчими та культурологічними аспектами рідної країни,

«Теорія і практика перекладу» формує у здобувачів вищої освіти системи спеціальних знань щодо перекладознавчого підходу до розуміння сучасного суспільства, здійснення перекладацької діяльності, враховуючи європейську інтеграцію України. У програмі акцентується увага на перекладі усних і письмових текстів різних стилів і жанрів англійською, китайською та українською мовами. Вивчаються лінгвістичні особливості перекладу з типологічно неспоріднених мов.

Основною метою дисципліни «Проблеми міжкультурної комунікації» є аналіз й порівняння характерних рис рідної культури спілкування і культур спілкування інших народів. Майбутні перекладачі в подальшому повинні вміти співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, і використовувати знання з історії та культури України, Китаю і англійських країн для організації успішної міжкультурної комунікації та адекватного перекладу,

Доктор педагогічних наук, професор Л. І. Березовська: Ви визначаєте три педагогічні умови, що сприяли формуванню досліджуваної компетентності. Деталізуйте, будь ласка, як саме була реалізована друга педагогічна умова «відображення просвітницько-філософських ідей, літературно-художньої спадщини, національно-культурних цінностей у змісті навчання майбутніх перекладачів»?

О. О. Моргун: Дякую. Лінгвокультурна компетентність є складним багатокомпонентним поняттям і на її оволодіння спрямовані всі предмети навчального плану. Особливого значення набуває культурологічне осмислення міжпредметних зв'язків як багатоаспектного, цілісного та саморегулятивного явища в системі підготовки майбутніх перекладачів.

Особливе місце у процесі професійної підготовки майбутніх перекладачів китайської мови посідають мовні дисципліни. Курс навчання китайськомовних дисциплін має ознайомити здобувачів вищої освіти з

просвітницько-філософським скарбом Піднебесної, заснованим на постулатах Конфуція; історичними та сучасними проблемами мови, що вивчається, національно-етнічною своєрідністю народу, національно-культурною спадщиною країни; показати розбіжності в менталітеті та сприйманні світу представниками різних культур (китайськомовних, англомовних та україномовних); виокремити можливі труднощі в засвоєнні національно-маркованої лексики, історичних і сучасних реалій та культурних цінностей свого народу й народу, мова якого вивчається, та навчити здобувачів вищої освіти проводити порівняльно-зіставний аналіз явищ рідної та іноземних мов. Відтак, предмети, передбачені планом підготовки майбутніх перекладачів китайської мови, повинні забезпечити не тільки практичне володіння китайською мовою, а й пізнання культури Піднебесної, її розвиток та формування.

Вирішення означених завдань може бути успішним тільки на основі встановлення і формування міжпредметних зв'язків як у самому циклі спеціальних китайськомовних дисциплін: «Практичний курс китайської мови (фонетика, лексика, граматики)», «Вступ до перекладознавства (китайська мова)», «Теорія і практика перекладу (китайська мова)», «Специфіка художнього перекладу (китайська мова)», «Проблеми лексикології на сучасному етапі», «Фразеологія в перекладі», так і в поєднанні з іншими мовними дисциплінами, такими як: «Практичний курс англійської мови», «Ділова українська мова», «Історія української культури», «Проблеми міжкультурної комунікації».

Доктор педагогічних наук, професор І. М. Богданова: Ви виокремили компоненти-аспекти навчання, виходячи із структури феномена «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови»: філософський, культурологічний, лінгвістичний, дидактичний. З якими труднощами Ви зіткнулися під час добору навчального матеріалу?

О. О. Моргун: Дякую. Існує потреба в глибокому вивченні таких проблем, як-от: методичні принципи формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови засобами китайськомовних художніх творів; принципи добору мовленнєвого матеріалу для формування зазначеної компетентності. Більше того, до сьогодні не з'ясовано сутність і структуру феномена «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови»; не ідентифіковано засоби формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; не розроблено педагогічну модель формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови на тлі національної культури України. Це все визиває труднощі до добору навчального матеріалу, а саме: відсутність стандартів та літератури.

Кандидат педагогічних наук, доцент І. О. Бартенева: Ураховуючи складні часи сьогодення (епідемія COVID-19, військові дії в Україні тощо), поясніть, як Ви проводили позааудиторну діяльність у межах експерименту?

О. О. Моргун: Дякую. Позааудиторні освітньо-культурні заходи, передбачені міжнародним проектом «Інститут Конфуція» проводяться у

різноманітних форматах, як і офлайн, онлайн, так і дистанційно. Серед заходів відзначимо Китайський Новий рік (або Китайсько-українська весна) і Міжнародний День Інститутів Конфуція, які завжди супроводжуються святковими концертами. Також до програми Міжнародного Дня Інститутів Конфуція входять фотовиставки «Китай очами китайців», які демонструють ступень розвитку сучасного Китаю за багатьма сферами: наука, техніка, мистецтво, кінематограф, спорт тощо. Студентам було запропоновано прийняти участь в онлайн виставці.

Щодо майстер-класів ієрогліфіки, оригамі тощо, студентам було запропоновано взяти участь в онлайн заняттях. Можна стверджувати, що всі «завдання», які виконували майбутні перекладачі, носили проблемний характер і корелювали з такими видами вправ, як-от: бесіди, дискусії, різноманітні рольові та ділові ігри, що були реалізовані в парах або групах.

Доктор педагогічних наук, професор О. А. Листопад: Олександрівно, схарактеризуйте, будь ласка, високий рівень сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів?

О. О. Моргун: Дякую. Студенти високого рівня обізнані зі змістом фундаментальних китайських філософських категорій, основ конфуціанства, ідеї «золотої середини» і концепції доброчесності; демонструють уміння виявляти позитивну і негативну семантику фундаментальних китайських філософських категорій; володіють базисними знаннями конфуціанства і вміннями ідентифікувати постулати школи Конфуція в текстах.

Майбутні перекладачі обізнані із тематикою, сюжетами і характеристиками героїв популярних китайських фольклорних текстів, ліричних і прозаїчних творів, розуміють соціокультурну інформацію, вилучену з неадаптованих художніх текстів, правильно декодують імпліцитну інформацію, вміють виокремлювати національно-марковану лексику та фразеологічні одиниці в їх складі, творчо переосмислювати та інтерпретувати прозаїчні та поетичні тексти, порівнювати події, описані у творах, з проблемами сьогодення.

Студенти обізнані із сутністю поняття «культура» людини в аспекті «чужа ↔ рідна»; національними традиціями, святами, культурною спадщиною КНР; демонструють уміння коректно поводити себе з урахуванням культурних цінностей іншої країни, реагувати толерантно й етично-коректно по відношенню до представників культури Китаю в процесі міжкультурної комунікації; виявляти та правильно трактувати національно-марковані елементи в контексті інтер-культурної комунікації.

Майбутні перекладачі обізнані з лінгвістичними засобами мови оригіналу та мови перекладу; граматичними, лексичними й ідіоматичними структурами, лінгвістичними засобами побудови усного та писемного, різножанрового монологічного та діалогічного мовлення; перцептивними формами отримання інформації; основними засобами і прийомами перекладу з урахуванням певного культурного тла; вміють вільно використовувати китайську мову під час усної та письмової різножанрової комунікації та під час перекладацької діяльності із урахуванням соціокультурних норм;

адекватно інтерпретувати комунікативну інтенцію партнера; добирати адекватний тип поведінки відповідно до певного культурного середовища.

В обговоренні взяли участь:

Науковий керівник, доктор педагогічних наук, професор О. В. Попова: Шановні колеги! За роки навчання О. О. Моргун продемонструвала здібності до наукового пошуку, вдало поєднала в дослідженні власну загальнонаукову та філологічно-сходознавську підготовку. Маючи досвід викладацької діяльності О. О. Моргун дуже вдало описала специфіку професійної діяльності майбутніх перекладачів китайської мови, висловила власну думку щодо недоліків такої підготовки. Це надало їй можливості висвітлити багатогранно лінгвокультурну компетентність майбутніх перекладачів китайської мови, описати його структурну організацію. Вважаю дуже потужною здійснену О. О. Моргун експериментальну роботу зі здобувачами вищої освіти. Прошу підтримати О. О. Моргун в її науковому пошуку та методичних напрацюваннях.

Рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент О. А. Галіцан:

Актуальність рецензованого дослідження зумовлена тим, що останнім часом ідея взаємопов'язаного навчання мови і культури активно розвивається у рамках нової лінгвістичної галузі – лінгвокультурології. Підґрунтям до виокремлення нової дисципліни стала зміна напрямку дослідження: якщо традиційно зв'язок мови і культури використовували для вирішення суто лінгвістичних проблем, то предметом лінгвокультурології стають способи виявлення, збереження і передачі культури в мовних одиницях. Для того, щоб бути повноцінним учасником міжкультурної комунікації і подолати мовний і культурний бар'єри, необхідно володіти не тільки іноземною мовою, а й її культурою. Досягнення лінгвокультурології займають важливе місце у формуванні мовної особистості та становленні концепції мовної освіти у сенсі міжкультурного діалогу. Отже, згідно із завданнями реформування національної системи освіти, зважаючи на підвищення ролі іноземних мов та об'єктивний рівень професійної підготовленості майбутніх фахівців-мовознавців, формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів – необхідна складова навчального процесу, без якої неможлива успішна підготовка компетентних фахівців нової генерації.

Не викликає сумніву наукова новизна запропонованого дослідження, у якому вперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (забезпечення системності, комплексності й поетапності навчання майбутніх перекладачів лінгвокультурологічних аспектів у межах вивчення китайської мови; відображення просвітницько-філософських ідей, літературно-художньої спадщини, національно-культурних цінностей у змісті навчання майбутніх перекладачів; організація процесу формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в єдності аудиторних і позааудиторних занять з китайськомовних дисциплін з орієнтацією на активну самостійну роботу здобувачів вищої освіти); обґрунтовано сутність поняття «лінгвокультурна компетентність майбутніх

перекладачів китайської мови», визначено поняття «детермінанта формування лінгвокультурної компетентності»; розроблено модель (пізнавально-накопичувальний, практико-діяльнісний, продуктивно-творчий етапи) формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; визначено критерії оцінювання зазначеного феномена (культурно-просвітницька компетенція, літературно-художня компетенція, порівняльно-культурологічна компетенція, професійно-комунікативна компетенція) із відповідними показниками; описано рівні сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (високий, достатній, задовільний, низький); уточнено поняття «засіб формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови»; подальшого розвитку дістала методика формування іншомовної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови.

Дисертаційне дослідження Олександри Моргун має чітку логічну структуру та містить достатнє обґрунтування основних наукових положень, що виносяться на захист. Виважено, професійно і коректно сформульовано науковий апарат дослідження, визначено мету і завдання, об'єкт і предмет наукового пошуку. З огляду на мету роботи, яка полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній апробації педагогічних умов і моделі формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів у професійній підготовці, було визначено чотири завдання дослідження, спрямованих на досягнення поставленої мети, а також сформульовано об'єкт і предмет дослідження.

Ознайомлення з текстом дисертації Олександри Моргун дає підстави стверджувати, що дана наукова робота є цілісною, самостійною, завершеною працею, що пройшла належну апробацію та відповідає вимогам, що ставить МОН України.

Відмітимо, що дисертаційна робота добре структурована і відповідає встановленим вимогам щодо оформлення. Стиль викладу в ній наукових положень, матеріалів досліджень та висновків зрозумілий і доступний для сприйняття.

Оцінюючи позитивно зміст дисертації наголосимо на необхідності уточнення певних положень, які видаються дискусійними.

1. У теоретичному розділі варто було б більш конкретно прописати ступінь співвіднесеності понять «фахівці-сходознавці», «синологи», «перекладачі з китайської мови».

2. У першому розділі дисертації бракує висвітлення наукових позицій учених, які безпосередньо досліджували теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх перекладачів.

3. Презентуючи хід та процедуру формувального експерименту авторка використовує ієрогліфічні позначення назв, висловів, окремих слів, що робить текст читабельним лише для фахівців-сходознавців.

4. Формулювання педагогічних умов спрямовують до думки про те, що авторка здійснювала експериментальну роботу з формування

лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів з китайської мови лише на платформі їх «навчання» іноземним мовам.

5. Рукопис дисертації містить нечисленні стилістичні та орфографічні огріхи.

Загальний висновок. Висловлені зауваження і побажання жодним чином не применшують цінності рецензованого дослідження, яке цілком відповідає чинним вимогам. За умов виправлення зазначених недоліків вважаємо за доцільне рекомендувати дисертацію Олександри Моргун «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти» до розгляду в спеціалізованій ученій раді зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент, доктор педагогічних наук, професор І. О. Княжева: У сучасному світі, що стрімко розвивається і глобалізаційні процеси в якому пришвидшуються й поглиблюються, професійна підготовка майбутніх перекладачів є надзвичайно важливим завданням сучасної вищої освіти. Одним із ключових підходів до цього процесу є компетентнісний підхід, який дозволяє створювати кадри, готові до викликів сучасного соціуму. Компетентнісний підхід в освіті базується на ідеї того, що необхідно формувати не лише знання, а й вміння та навички, необхідні для успішного функціонування у сучасному суспільстві, розглядається не лише як зміст освіти, але і як методологія, що сприяє активному навчанню, розвитку критичного мислення та самостійності. Такий підхід робить освіту більш адаптованою до змін у сучасному світі.

З огляду на це актуальність дисертаційного дослідження О. О. Моргун не викликає жодних сумнівів.

Структура наукової роботи є повною і відповідає чинним вимогам. Згідно з метою дослідження визначено його завдання і дібрано методи їх виконання.

Реалізація авторського наукового пошуку щодо розв'язання обраної проблеми відображена в науковій новизні дослідження. Його практична значущість також не викликає сумніву.

Заслуговує позитивної оцінки проведений у першому розділі аналіз теоретичних джерел, що дозволив авторці уточнити понятійний апарат дослідження, розкрити сутність досліджуваного феномена, його структуру, детермінанти формування; аналізуються чинні нормативні документи, що безпосередньо впливають на цей процес.

Суттєвим досягненням здобувачки є педагогічні умови, модель і експериментальна методика формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови.

Вищезазначене дає підстави для позитивної оцінки дисертації О. О. Моргун. Водночас, вважаю доцільним висловити ряд зауважень і пропозицій.

1. Пропоную подумати над необхідністю виокремлювати друге завдання, що частково реалізується в третьому.

2. Формулювання третьої педагогічної умови, на нашу думку, потребує певного редагування, оскільки викликає сумнів у правомірності говорити про поза аудиторні заняття, а не про діяльність, або про форми навчання.

3. У методах мають бути відображені і мета, і все завдання (забуто про модель і педагогічні умови).

4. На мій погляд, назва підрозділу 1.1. не відображає повною мірою його змісту, оскільки в ньому розкривається проблема лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови не лише і не стільки в методичній, скільки в методолого-теоретичній площині. Він уміщує не лише експлікацію наукового тезаурусу, а й методологічне обґрунтування через застосування лінгвокультурологічного підходу. Доречи, подумайте над можливістю виділення окремого методологічного підрозділу, у якому пропоную розкрити компетентнісний і лінгвокультурологічний підходи.

5. Зважаючи, що перший розділ дослідження – теоретичний, більш логічним видається перенести підрозділ 1.2. *Стан навчальних матеріалів щодо вимог до формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови* у другий розділ. Тим більше, що в ньому містяться ще й результати анкетування викладачів. Натомість обґрунтування педагогічних умов як суто теоретичну процедуру - у перший. Так само і 1.3. Сучасний стан сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (діагностичний експеримент) – має бути перенесений до експериментального розділу. Натомість 1.3. можна присвятити обґрунтуванню моделі формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови.

6. Деякі методичні матеріали (наприклад, рисунки до вправ с. 174; приклади текстів для перекладу с. 191 та інші) варто перенести в додатки. Китайський текст супроводжувати переводом українською.

Загальний висновок. Вважаю, що дослідження Олександрівни Моргун з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти» є актуальним, самостійним, завершеним, відповідає чинним вимогам і за умови виправлення означених недоліків може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій ученій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент А. А. Юмрукуз: Актуальність рецензованого дослідження зумовлена світовими політичними, економічними, культурними інтеграційними процесами, важливим значенням Китаю на світовому ринку; програмами співпраці Центрально-Східної Європи й Китаю, запровадженими Урядом КНР з метою організації плідного співробітництва з країнами Заходу; динамічністю реалізації Міжнародних освітніх проектів тощо. У цьому контексті питання формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови видається, безперечно, нагальним.

Авторкою дослідження окреслено низку суперечностей, як-от: між попитом на висококваліфікованих перекладачів-китаєзнавців, здатних

розуміти інформацію лінгвокультурного характеру у міжмовній комунікації, й відсутністю інноваційних вітчизняних методик професійно-мовленнєвої підготовки перекладачів-сінологів; між державними потребами в україномовних перекладачах та відсутністю методичного супроводу спеціальності «Переклад (китайська мова)»; між вимогами до професіограми перекладачів-сінологів та відсутністю досліджень вітчизняних науковців щодо загальних теоретичних і методичних засад формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови тощо.

Важливість рецензованої дисертації підтверджується і зв'язком її з такими актуальними напрямками наукових досліджень: покращення якісних показників професійної освіти; орієнтація змісту освіти на міжнародну інтеграцію в галузі освіти; формування навичок крос-культурної комунікації в умовах перекладацької діяльності тощо.

Теоретичне та практичне значення одержаних під час дослідження О. О. Моргун результатів не викликає сумнівів. Дисертанткою вперше охарактеризовано феномен «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови», розкрито та схарактеризовано його зміст і структуру, визначено поняття «детермінанта формування лінгвокультурної компетентності»; виявлено критерії, показники, описано рівні сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти; визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; розроблено й експериментально верифіковано модель та методику формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти.

Аналіз композиційного змісту дисертації виявив, що в ньому наявні всі необхідні структурні елементи дисертаційного дослідження: вступ, два розділи, висновки до кожного розділу та загальні висновки, список використаних джерел і додатки.

Безумовною перевагою рецензованої роботи є представлений у першому розділі ґрунтовний аналіз теоретичних засад вивчення лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови як науково-методичної проблеми. Зокрема, дисертанткою визначається структура, складові та детермінанти формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; аналізуються чинні нормативні документи. Цікавим видається аналіз та розмежування лінгвокраїнознавчого, соціокультурного, лінгвокультурологічного та етнографічно-комунікативного підходів до навчання іноземної мови.

Слушними видаються виділені дисертанткою у підрозділі 1.1 (с. 41) компоненти феномена «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови», до якої віднесено просвітницько-філософський скарб Піднебесної, заснований на постулатах Конфуція; жанрові домінанти в царині китайськомовних класичних художніх оповідних творів, а також поетичних творів стародавнього Китаю; лінгвістичні ресурси

для реалізації майбутніми перекладачами всіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма) засобами китайської мови.

У процесі роботи над дисертаційним дослідженням здобувачка не тільки опанувала навички наукового пошуку, а й навчилася формулювати власну наукову думку, обґрунтовувати її та перевіряти її доцільність у процесі навчання, створюючи для цього експериментальну методику, про що свідчать одержані в процесі формувального експерименту результати.

Варто зауважити, що критичних зауважень по суті роботи не маємо, але вважаємо за необхідне звернути увагу на таке:

1. На с. 14 зазначається, що у деяких наукових працях ототожнюються поняття «компетентність» та «компетенція», що викликане етимологією цих слів та їх неправильним перекладом українською мовою, проте не обґрунтовується доцільність та правильність розмежування цих понять. Далі, у Розділі 2 (с. 210 та далі по тексту) згадуються сформовані компетенції (культурно-просвітницька, літературно-художня та ін.) без уточнення їх співвіднесеності із загальною лінгвокультурною компетентністю. На наш погляд, доречним було б обґрунтувати таке розмежування понять «компетентність» та «компетенція», або ж зазначити неприциповість розмежування для даного дослідження.

2. Авторка зауважує (с. 17), що поняття «лінгвістична» і «мовна» компоненти вживаються у дослідженні як синонімічні, оскільки вони «віддзеркалюють структуру й функції лінгвістичних рівнів будь-якої мови», проте далі по тексту роботи (с. 41) у структурі феномена «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови» зазначається такий компонент, як мовно-лінгвістичні ресурси. На нашу думку, у контексті попередньо зазначеної синонімічності цих понять варто пояснити доцільність введення саме такого компоненту та розкрити його сутність, обґрунтовуючи специфіку саме мовного та лінгвістичного смислу таких ресурсів.

3. У першому абзаці на с. 30 зазначається: «під лінгвокраїнознавчим підходом розуміємо родо-видовий відповідник культурологічного підходу, що забезпечує акультурацію майбутніх перекладачів через *його* мову, а саме їх ознайомлення з традиційної і сучасною культурою Китаю у взаємозалежності від рідної культури (культури України) в ході вивчення китайської мови». Незрозумілим видається використання присвійного займенника *його* та, відповідно, того, про чию мову йдеться.

4. У роботі відмічено наявність певних русизмів, які слід було б замінити українськими відповідниками, як от: «співпадають» (с. 12, с. 27), «культуросообразним» (с. 28), «підвести підсумки» (с. 40).

5. У тексті дисертаційного дослідження поодинокими є деякі орфографічні та технічні огріхи, що порушує органіку наукового стилю дисертації. Так, у тексті спостерігаються огріхи в пунктуації (с. 73 «Для того щоб виявити рівні сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови на початку експерименту...» пропущена кома); орфографічні та граматичні помилки (на с. 8 «В експериментальній роботі задіяно 208 здобувачів вищої освіти і 25 викладача

китайської мови»; с. 12 «Обраний вектор вищої освіти співпадає із загальносвітовими орієнтирами засвоєння, вдосконалення і накопичення здобувача вищої освітими знань, умінь, навичок, досвіду...»; с. 30 «... який орієнтує навчання іноземних мов на контекст «діалога культур»; с. 37 «...таке навчання мови сприяє виявленню за допомогою мовного матеріалу «базових опозицій культури...» тощо). У декількох реченнях незрозумілим видається поєднання певних слів – с. 37 «...на вивчення й опис певного культурного простору через призму мови і **дисерік навчанняу** та культурне тло комунікативного простору», с. 41 «...імплементується у вигляді китайськомовного та українськомовного комунікативно-когнітивного **дисерік навчанняу** культурологічного змісту». У деяких випадках зафіксовано певні стилістичні огріхи, як то часте повторення одного й того ж слова на одній сторінці, наприклад, на с. 20 два рази повторюється лексема «акцентуємо», яку варто було б замінити, на наш погляд, синонімом.

Загальний висновок. Вважаю, що дослідження Олександри Олександрівни Моргун з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти» є актуальним, самостійним, завершеним, відповідає чинним вимогам і за умови виправлення означених недоліків може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій ученій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Доктор педагогічних наук, професор О. А. Листопад: Іntenційний потенціал державного освітнього орієнтиру має всі передумови для інтеграції до провідного світового освітнього простору та відповідає попиту сучасності в умовах глобальних реформувань майже всіх галузей освіти, науки, техніки тощо, що відбуваються в Україні. Спрямованість навчання майбутніх перекладачів на формування певного спектру компетентностей сприяє уточненню, оновленню та адаптуванню контенту професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі гуманітарних наук, змісту програмного забезпечення фахових дисциплін та результатів навчання здобувачів вищої освіти. Зважаючи на стрімке входження України до світового освітнього простору, звернення О. О. Моргун до проблеми формування компетентності майбутніх перекладачів-синологів в парадигмі лінгвокультурології є актуальним і своєчасним.

Вважаю, що робота є цікавою та актуальною, відчувається значний викладацький та перекладацький досвід авторки. Дисертація відповідає усім вимогам та у подальшому може бути рекомендованою до захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Доктор педагогічних наук, професор І. М. Богданова: Міжнародна політика України останнього десятиріччя змінила її геополітичне становище та в визначила включення країни у світове співтовариство на правах рівноправного члена цієї спільноти. Збереження цього статусу вимагає здатності до повноцінного міжкультурного спілкування та взаєморозуміння, тобто діалогу культур. Тому стратегічним орієнтиром мовної політики держави в області навчання іноземних мов на сучасному етапі визначається

формування вторинної мовної особистості, здатної успішно та адекватно спілкуватися іноземною мовою в різних ситуаціях міжкультурної комунікації. Реалізація цього соціального замовлення вимагає від вітчизняної вищої освіти забезпечення підготовки конкурентоспроможних висококваліфікованих вчителів / викладачів іноземної мови, здатних навчати учнів/ студентів виконувати роль культурного посередника між своєю культурою та культурою країн, мова яких вивчається, що логічно передбачає формування в них лінгвокультурної компетентності поряд з мовною та мовленнєвими.

На мою думку, робота є своєчасною, відповідає усім вимогам та у подальшому може бути рекомендованою до захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Учений секретар наукового семінару, кандидат педагогічних наук, доцент О. А. Галіцан представила відомості щодо апробації основних положень дисертації, повноти опублікованих наукових результатів О. О. Моргун та проект рішення висновку.

Відомості про повноту надрукованих наукових результатів автора:

1. Popova O., **Morhun O.** The development of Ukrainian university students' discourse-oriented translation competence in Chinese and English as foreign languages. *Forum for Linguistic Studies*, 2023, Vol. 5, Issue 1. P. 130-159.

DOI: <https://doi.org/10.18063/fls.v5i1.1622>

2. Krotik K., **Morhun O.** The Development of Intercultural Competence of Secondary School Pupils and University Students. *Arab World English Journal*. ISSN 2229-9337. Special Issue on Covid 19 Challenges April 2021. Web of Science. P. 244-263.

DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/covid.19>

3. Моргун О. О. «Лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови: сучасний стан сформованості». *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Випуск 1 (142). Одеса, 2023. Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. Issue 1 (142). Odesa, 2023. P. 67-73.

DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2023-1-9>

4. Morhun O. Translator-Orientalist: The Philosophical and Pedagogical Paradigm of Profession-Oriented Speech Training in a Higher Pedagogical Educational Institution of Ukraine. *Modern Vectors of Science and Education Development in China and Ukraine*. Issue № 8, ISSN 2414-4746, 2022. P. 204-212. Available at: <http://surl.li/qlpkl>

5. Morhun O. Components of Future Chinese Translators' Profession-Related Skills. *Modern Vectors of Science and Education Development in China and Ukraine*. Issue № 7, ISSN 2414-4746, 2021. P. 90-98 Available at: <http://surl.li/qlpkt>

6. Morhun O. Translator-Orientalist: The Philosophical and Pedagogical Paradigm of Profession-Oriented Speech Training in a Higher Pedagogical Educational Institution of Ukraine. *Modern Vectors of Science and Education Development in China and Ukraine*. Issue № 4, ISSN 2414-4746, 2021. P. 129-140 Available at: <http://surl.li/qqly>

7. Моргун О. Модернізація трансформацій системи освіти у сучасному світі/ The Modernization Transformation of Educational System in the Contemporary World. Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти», Одеса : Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022.

8. Morhun O. Teaching Vocabulary at the Primary Level (based on the material taken from the textbook «New Practical Chinese Textbook», Lesson 8) Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. Випуск 5. Харбін : Харбінський інженерний університет, 2022. Pp 100-103.

9. Morhun O. The Competence-Based Approach to Professional Training of the Future Linguists. Interpreters in a Multicultural Environment. Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. Випуск 4. Харбін: Харбінський інженерний університет, 2021. P. 74-77.

10. Стоянова Т. В., **Моргун О. О.**, Закопайло Д. С. Труднощі перекладу китайськомовних антропонімів українською мовою. XXX Conference, June, 15.18.2021. London, England.

11. Krotik K., **Morhun O.** The development of intercultural competence of secondary school pupils and university students. 7th International EUROKD Conference on Education, Psychology, and Behavioral Science (EPBS-2020). London, UK, 2020. P 94.

ВИСНОВОК

1. Уважати, що дисертація О. О. Моргун з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є завершеним самостійним дослідженням з актуальної проблеми, відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

1.1. Уважати, що дисертаційне дослідження містить наукову новизну: *вперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (забезпечення системності, комплексності й поетапності навчання майбутніх перекладачів лінгвокультурологічних аспектів у межах вивчення китайської мови; відображення просвітницько-філософських ідей, літературно-художньої спадщини, національно-культурних цінностей у змісті навчання*

майбутніх перекладачів; організація процесу формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в єдності аудиторних і позааудиторних занять з китайськомовних дисциплін з орієнтацією на активну самостійну роботу здобувачів вищої освіти); *обґрунтовано* сутність поняття «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови»; *визначено* поняття «детермінанта формування лінгвокультурної компетентності»; *розроблено* модель (пізнавально-накопичувальний, практико-діяльнісний, продуктивно-творчий етапи) формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; *визначено* критерії оцінювання зазначеного феномена (культурно-просвітницька компетенція, літературно-художня компетенція, порівняльно-культурологічна компетенція, професійно-комунікативна компетенція) із відповідними показниками; *описано* рівні сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (високий, достатній, задовільний, низький); *уточнено* поняття «засіб формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови»; подальшого розвитку дістала методика формування іншомовної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови.

1.2. Уважати, що дисертаційне дослідження має практичну значущість: *розроблено й апробовано* діагностувальну й експериментальну методики формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; відібрано китайськомовні лінгвокультурологічно-спрямовані тексти (інформаційно-філософські, прозаїчні і ліричні твори, фольклорні твори) як навчальний матеріал; *розроблено* систему вправ з трьома підсистемами (ознайомлювальна, операційна, конструктивно-перекладацька), що сприяє розвитку і вдосконаленню знань і вмінь майбутніх перекладачів китайської мови у межах формування їхньої лінгвокультурної компетентності; *укладено* навчальний посібник «Культурологічні нариси Піднебесної» та спецпрактикум «Основи лінгвокультурної компетентності перекладача китайської мови» з метою покращення умов вивчення китайської мови крізь призму культури Китаю й України та забезпечення адаптації здобувачів вищої освіти до міжкультурної комунікації. Результати дослідження можуть бути використані у процесі викладання фахових дисциплін, що забезпечують мовну підготовку фахівців-сходознавців: «Практичний курс китайської мови», «Проблеми міжкультурної комунікації», «Фразеологія у перекладі», «Труднощі перекладу художнього тексту», «Особливості перекладу усної комунікації», «Теорія і практика перекладу», у ході проходження перекладацької практики, під час написання курсових та під час проведення освітньо-культурних заходів.

2. Затвердити висновок засідання наукового (фахового) семінару Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» про дисертацію О. О. Моргун з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти», що представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні,

педагогічні науки.

2.1. Результати дослідження впроваджено в освітній процес Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (акт про впровадження № 1149/2/04 від 28.06.2023 р.), Київського національного лінгвістичного університету (акт про впровадження № 758/15-06 від 20.06.2023 р.), Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (акт про впровадження № 0901-145 від 16.06.2023 р.).

2.3. Основні результати дослідження висвітлено в 11 публікаціях автора, із них 1 стаття в наукових фахових виданнях України, 2 статті – у наукових фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of science, 3 статті – у наукових періодичних виданнях іншої держави (Китай), 5 – апробаційного характеру (3 у співавторстві).

3. **Ухвалили:** з урахуванням виправлення висловлених зауважень, рекомендувати дисертаційну роботу О. О. Моргун з теми «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти» до попереднього розгляду і захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Результати голосування:

присутні – 16,
«за» – 16,
«проти» – немає.

Висновок прийнято одностайно.

Голова
наукового (фахового) семінару,
доктор педагогічних наук,
професор

 Тетяна КОЙЧЕВА

Учений секретар
наукового (фахового) семінару,
кандидат педагогічних наук,
доцент

 Ольга ГАЛІЦАН

